

С.Ягодовський

ОТРУЯ В ЧАРЦІ

diasporiana.org.ua

• СЛОВО ДОБРОГО ПАСТИРЯ •

ВІДГОМІН "СЛОВА ДОБРОГО ПАСТИРЯ"

Високопреподобні Отці Місіонарі! Складаю Вам щиру подяку, що висилаєте мені ті маленькі книжечки Слова Доброго Пастиря. Я дуже люблю їх читати, а передаю їх і іншим, щоб могли з них користати. Та й дякую Богу, що дозволив мені перечитати всі книжечки, що до тепер вийшли.

А. Красіцька, Гемтремк, Миш.

*

...Даю \$2 за книжечки Слова Доброго Пастиря. Сердечне дякую за них і прошу далі пам'ятати і щомісячно висилати ці такі дорогі для мене книжечки.

П. Коваль, Гемпстед, Н. Й.

★

Dear Fathers: Enclosed please find \$2.00 for payment of subscription to your pamphlet which I have received in 1952. I would like very much to have you continue sending me these booklets. I really enjoy reading them. Sincerely yours,

Theodore Wons, Philadelphia, Pa.

*

Високопреподобні Отці! В залученні пересилаю \$3 як передплату за книжечки "Слова Доброго Пастиря." Прошу пробачити мені, що я дещо спізнився, але думаю, що ліпше пізніше, як ніколи. Рівночасно, бажаю Вам якнайкращих успіхів і сили духа для дальшої праці для добра Церкви Христової і українського поневоленого народу.

Йосиф Попіль, Шикаго, Ілл.

*

Високопреподобні Отці Василяни! В залученні засилаю \$2 на відновлення передплати книжечок "Слова Доброго Пастиря." Я дуже люблю читати Ваші книжечки.

З християнським привітом

Галина Чумер, Перт Амбой, Н. Дж.

ОТРУЯ В ЧАРЦІ

Написав
С. Ягодовський

СЛОВО ДОБРОГО ПАСТИРЯ
Видавництво О.О. Василян
в ЗДА

Рік III.

Ч. 12.

Грудень, 1952

Ніщо не противиться виданню.

Филадельфія, 28 жовтня 1952.

Др. ВАСИЛЬ ВАСИЛИК
Епархіяльний Цензор.

Ч. 2385/52.М.

Дозволяється видати.

† КОНСТАНТИН
Єпископ

Обкладинка роботи С. Гординського

Затроєне вино

На дворі медійського короля Асти-яга була велика гостина. У просторій залі, оздобленій золотом, самоцвітами, килимами та шовками, за багато заставленими столами весело забавлялись високі й найвищі гості. Їли й пили до схочу. Біля короля сидів Кир, дванадцятьлітній хлопчина, пізніший засновник великої перської імперії.

Коли слуги кожному, знову і знову, наливали вино з золотих збанів, — молодий Кир завжди рукою накривав свій келих. Не хотів пити.

— Чому не пеш вина? — запитав король. — Хлопець, що хоче бути мужчиною, завчасу мусить звикати до вина.

— Не хочу вина! — відповів хлопчина.

— Чому?

— Вино затроєне, — була спокійна відповідь.

Жах перейшов залею. Вино, що його всі так багато пили, затроєне? Ляк охопив усіх приявних.

— Вино затроєне? Звідки ти це знаєш? — запитав стурбований король, глядячи суворо й перелякано до очей хлопчини.

— Що воно затроєне, про це переконався я недавно, — відповів хлопчина. — Оце, ти, царю, недавно святкував день твоїх уродин. Тоді я бачив,

що ви всі були затроєні вином, затроєні на душі й тілі. Насамперед, ви всі робили те, що нам, дітям, забороняєте. Ви говорили до світа, кричали й перекрикувались одні понад одних і ніхто не звертав уваги на бесіду іншого. Потім, ви зачали співати глупі пісеньки і клялись на всіх богів, що це найкращі пісні на світі. А коли ви піднялись до танцю, тоді ви не могли ні танцювати, ані стояти рівно на ногах. Ви й не знали, чим ви є. Ти, царю, зовсім не тямив, що ти є царем, а інші не тямили того, що вони є твоїми підданими.

Гості мовчали. Король долонею закрив очі й роздумував. Червоніли всі. І всі відчували, що цей дванадцятилітний хлопчина говорить правду.

Сумна дійсність

Від давньої історії перейдім до сучасної дійсності. А вона—ця наша дійсність—справді сумна в нас, аж пригнобляє й дусить за горло.

Ніхто не може заперечити, що в Америці багато пють. Ніхто не може заперечити, що й наші люди пють багато й щораз більше розпиваються. Голос Божий і наука св. Церкви щораз більше відходять у забуття.

Приходить Різдво, Новий Рік, Маланка, “Запусти,” прийдуть вінчання і хрестини, і поллється горілка широ-

ким “дніпровим руслом” по багато накритих столах нашого хрещеного люду. Очі заіскряться, язики задубіють, в головах буде перевертатися, ноги зачнуть несамовито викривлятися. Посиплються сороміцькі пісні й жарти, гарна й тужлива українська пісня буде заглушувана п'яним ревом, загострюватиметься образа і гнів, тяжкою працею зароблені гроші будуть безжурно розсипуватися, а в кутику — схлипуватиме розжалена дружина, чи мати... А на це казатимуть: “наша громада гарно побавилась цієї ночі.”

На далеких же і широких рідних землях наші рідні брати й сини, герої УПА, з одною бараболькою на вечерю, в голоді й холоді борються проти жорстокого окупанта, і кривавляться. Кривавляться за те, щоб ми, вигнанці, могли вернутись колись до рідних, теплих хат і зажити свободним українським життям.

Чи багато з нас пригадується над цим несамовитим контрастом у многостраждальному українському народі?

Ще недавно переживали ми тяжкі часи під Поляками. Українська молодь не мала доступу до урядів і до студій, наші хребти гнулися під пацифікаціями, Берези Картузькі заповнялись найідейнішими з-поміж нас. Тоді ми хопились найневиннішо-

го засобу спротиву: не пити. Не пити, щоб зненавиджена Польща не дістала ні сотика від українського народу до своєї державної каси за свою польську монополеву горілку. І тоді ми зуміли влаштовувати весілля і хрестини, гостини й забави, на яких ніхто з Українців не випив ніже краплини горілки. Це ми потрапили зробити з ненависти до окупанта. Ми вміємо сильно й організовано ненавидіти інших, ненавидіти аж до самозречення, аж до жертви, але не вміємо так жертвенно любити себе і свій нарід. Низькі спонуки стримають нас від п'янства, але Бог і сумління не стримають нас від нього.

Лікарі і книжки, пласт і виховання, школа й досвід, лічниці й передчасно вириті на цвинтарях могили кажуть нам, що алькоголь — це отруя для людського організму, це смерть для людського духа й культури. Ми це знаємо й у тому дусі хочемо виховати наших дітей, щоб вони були здорові й сильні, здібні й мудрі, щоб увесь наш український народ був здоровий і могутий. Але самі весь наш ідеалізм і всю любов до українського народу так легкодушно й безжурно топимо в чарці вина чи горілки, затроюючи себе й убиваючи в зародку всю можливу світлу майбутність наших дітей і нашого народу.

Чи багато з нас призадумується

над цією сумною й болючою дійсністю?

Оця книжечка хоче бути пригадкою. В ній зібрані статистики й перевірені факти та досліді списані й опрацьовані найкращими лікарями й фахівцями. Вони пригадають нам, яким ворогом себе самого й руйнінком щастя своїх дітей та шкідником українського народу є кожний, хто стався поклонником чарочки й алкоголю.

Придивімся фактам.

Підірвані крила

Почитателі божка Бакха й поклонники його отруйної чарочки залюбки говорять, що алкоголь підносить душевні здібності, мовляв, підносить настрій, окрилює фантазію й по кількох склянках доброго вина приходять найкращі думки.

Все це гарно говориться словами, але фактична дійсність показує щось зовсім противного.

Світової слави природознавець Гельмгольц твердить, що й найменша кількість алкоголю вбиває великі думки, пориви та поняття. Квестіонарі вповнені найвизначнішими вченими й письменниками виказали, що без алкоголю могли вони працювати з більшою свіжістю й бистрістю ума і тоді створили вони найкращі свої твори.

Що алкоголь зменшує здібности ума, це доказали й досвіди в різних краях. Наприклад, зібрали людей, менше-більше однакових здібностей, і поділили їх на дві групи. Одній групі мірно давали алкоголь, другій ні. Потім, визначувано їм різні заняття: рахувати, писати на машині ітд. Вислід був такий, що праця тих, що їм давали алкоголь, завжди була гірша й повільніша. Пляшка пива скріплювала здібність ума, але це тривало найбільше одну годину. Після того наступало ще більше отупіння й нездатність до умової праці.

Професор Дадж і Бенедикт доказують, що алкоголь зменшує бистрість пізнавання і хотіння. Др. Екнер і Смит при допомозі найделікатніших і найдокладніших апаратів на констатування впливу алкоголю на душевну працю людини, дійшли до заключення, що після першого подразнення алкоголем приходить утома, нездібність глибше думати, а остає тільки поверховна асоціація вражінь. Психіатри Крепелін, Ашафенбург, Спект і інші доказують, що алкоголь приітуплює та ослаблює ніжніші функції духа: критику, увагу, контролю над собою, обнижує розважність, бистрість спостерігання, здібність скоро розуміти й орієнтуватись, а за те підвищує певність себе та доводить до необдуманих кроків і потягнень.

Проф. Крепелін переконався, що після спожиття 20 до 30 грамів алкоголю (напр. склянки пива), розумова здібність людини відразу маліє. При інших дослідах навіть така мала кількість, як 7 до 15 грамів алкоголю викликувала значну зміну. Багато європейських університетів робили спроби з учениками й досліджували їх, і завжди, за кожним разом переконувались, що алкоголь дуже впливає на зменшення розумових здібностей людини.

Проф. Дем каже, що й мала кількість вина викликувала в доростаючих хлопців отяжілість і нехіль до умової праці. Тому Проф. Тігерштет каже: “ніколи не підноситься ясність і бистрість думки під впливом алкоголічних напитків. Загально знаний “побуджуючий” вплив алкоголю провадить радше до обниження наших душевних здібностей. Ті здібності є розвага, сильна воля, панування над собою. “Побуджуючий” вплив алкоголю власне й полягає на тому, що ослаблює й нівечить лад у наших думках, словах і ділах.”

Поети й письменники, що пробували не пити алкоголю, є того переконання, що в тверезому стані найлегше було їм писати і творити. Славний Гете признається в своєму приватному записнику: “Коли б я міг

усунути вино, я був би дуже щасливий.”

Крім того, людина, що часто вживає алкоголю, перестає бути характерною, ніжною, перестає бути ідеалістом, а стається недбалою, грубою, шорсткою, насильною й самолюбною.

Щоденний самообман

Алкоголь убиває духа й духові здібності, і в обличчі стверджених фактів мусить замовкнути всяке пусте говорення. Але не менше шкідливим є алкоголь і для людського організму. Коли алкоголь дістанеться до тіла, тоді він зараз зачинає там свою згубну роботу. І хоч як часто обманюємо себе, що, мовляв, чарка доброї горілки кріпить у праці і гріє в холоді, все це є тільки обман, бо саме алкоголь значно обнижує нашу працездатність.

Це доказано багато разів при помочі докладного мірювання праці м'язів на реєстраційних інструментах, т.зв. “ергографах.” Ці інструменти показували, що працездатність людини, що правда, піднімалась у перших 20-30 хвилинах після зажиття алкоголю, але опісля нестримно впадала так, що цілковитий вислід праці тих, що зажили алкоголь, був багато нижчий, ніж у тих, що алкоголю не пили.

Досконалі досліди проф. Гельсте-

на на фізіологічному інституті в Гельсинках доказують, що сума праці при алкоголю є завжди найменше 16% нижча, ніж сума праці без алкоголю.

Др. Дурих у лікарських реляціях про туристику в Альпах пише, що туристи, які не вживають алкоголю, були на 12-14% здібнішими й витримувалишими на гірських “турах,” ніж ті, що вживали алкоголь.

Славні подорожники по світі, як Нансен, Ливінгстон, Емін Паша, Свен Гедин, стались абстинентами (зареклись пити алкогольних напитків), щоб могли витримати в неймовірних трудах своїх подорожей. Голосний дослідник Африки Ливінгстон пише: “Цілих двадцять років я й не покушав алкогольних напитків. Із власного досвіду знаю, що людина, яка не вживає алкоголю, є здібна виконати й найтяжчу працю та перебороти найбільші труднощі.”

Звісний подорожник Свен Гедин, що простудіював внутрішню Азію, в одній своїй промові сказав: “Я переконаний, що алкоголь обтяжує і знеможнює всяку працездатність та що дійсно щось доброго може виконати тільки той, хто зовсім зрікається таких напитків.” У своїх описах подорожей по Тибеті, де бувають тріскупчі зими й душні літа, Свен Гедин більше разів згадує про шкідливість

алькоголю. В книзі “В серці Азії” читаємо: “Алькоголічні напитки є великим злом для каравани, вони обезсилюють і підривають карність.” А в книзі “Пригоди в Тибеті” пише він ще суворіше: “Тому, не смів я знайти ані краплини вина чи горілки між членами каравани; статись невірником алькоголю — завжди є прокляттям. У дорозі ж, що вже сама собою є тяжка, алькоголь є просто руїною.”

Др. Штер досліджував працездатність цегольняних і копальняних робітників, а також 59,000 робітників, що працювали в 39 фабриках. Його досліді потвердили стару правду, що робітники, які пють, ніколи не зроблять стільки, скільки виконають тверезі, хоч тим здається, що вони більше виконали.

Один англійський лікар робив досліді з робітниками. Відповідне число робітників розділив на дві групи. Одній групі правильно щодня давав пиво, другій же групі не дозволив ніякого алькоголю. Вечором контролював успіхи праці обох груп. І показалося, що робітники, які пили пиво, завжди менше виконали, ніж ті, що нічого не пили. За якийсь час лікар змінив свою пробу. Група робітників, що досі діставала пиво, мусіла тепер працювати без пива. За те друга група, що працювала без усякого напитку, тепер дістала пиво.

Але вислід був однаковий. Нова група, що діставала пиво, оставала позаду у виконуванні праці.

Військо, що не алькоголь, завжди є слабе, а до того й некарне. Тому генерал Геселер каже: "Горілка — це у війську найбільше зло. Зараз за нею йде пиво. І горілка, й пиво зменшують здібність і бистрість, а наводять утому і спрагу." Знаємо, як Німці заломились над Марною й там зачалась поразка Німеччини. А, як пишуть самі німецькі генерали в своїх споминах, причиною тієї поразки було те, що військо кинулось на великі засоби вина й опісля лежало п'яне.

Спортівці і славні атлети не курять, не п'ють нічого, щоб удержали свої м'язи пружними і здібними до великих трудів, що провадять до високих досягнень і перемог. В 1908 р. на перегонах у 100 кілометровому атлетичному поході одна група складалась із самих абстинентів, друга ж група, це були спортсмени, що пили, але дуже умірковано. Із тих уміркованих консументів алькоголю тільки 45% виконали до кінця той довгий похід. Із абстинентів же дійшло до ціли 91% атлетів.

Дуже мильний є погляд, що алькоголь закріплює в холоді. Як кажуть лікарі, дійсність представляється ось як: почуття тепла, або зимна зале-

жить головню від того, чи шкіра тепла, або зимна. Під впливом алькоголю розширюються кровоносні судини під шкірою, а тепла кров із внутрішніх судин скоріше дістається під поверхню тіла. Звідси відчуваємо тепло в тілі, але тільки на коротко. Бо це тепло скоро зачинає втікати назверх і тоді тіло стає холоднішим, ніж було. Внутрішня теплота дісталась у підшкіря, звідси вона випаровує й так виходить на марно. Тисячі кораблів із Англії й Америки впливають у північні підбігунові околиці, але без краплини алькоголю. Найкраще свідоцтво про це дає славний Нанзен у своїй книжці п. н. "Лижвами через Гренляндію." Він пише: "Алькоголь не тільки що ослаблює витривалість, обнижує теплоту і шкідливо впливає на травлення, але ще й ослаблює енергію і духа підприємливості." Останні дві світові війни ясно показали, що найскоріше замерзають ті вояки, що напились алькоголю "на загіття." Досвід показав також, що й гаряче підсоння легше зносити, коли не вживається алькоголю.

Отож, у фізичній праці людина, що вживає алькоголь, більше намагається, більше енергії видає, але через алькоголь стається отяжілою й неповоротною і тому менше виконає, а те, що й виконає, є гіршої якості.

Алькоголь, як кажуть добрі лікарі, має ту обманливу прикмету, що, здається нам, від нього прибуває нам сила, але досвід показує наглядно, що алкоголь викликає саме протилежний наслідок.

Батіг підганяє коня, але сили зовсім йому не додає. Так і алкоголь, підганяє на хвилину, але сили не додає, тільки скоріше ослаблює й висчерпує її.

Раз утрачене здоров'я

Найбільший земний скарб людини є здоров'я. Раз його стратити, то страчене воно на завжди. Можна його підлікувати, можна полатати й полатане піддержувати якийсь час лічницями й санаторіями, але кожний скаже, що це вже не є здоров'я.

Др. Бертол з Льозанни виказує подрібно, кільки відсотків людей тверезих і кільки відсотків людей, що вживають мірно або надмірно алкоголь, хорує на поодинокі тяжчі недуги.

Недуги:	Ті, що пють:	Тверезі:
Серце	70%	32%
Нирки	64%	16%
Печінки	59%	14%
Шлунок	45%	19%
Легені	23%	15%
Мозкова оболона	9%	—

Той самий учений лікар каже, що серце під впливом алкоголю дістає сильніше биття, захвати, колення, побільшення й затовщення серця, недомикання серцевих кляп, нервицю, неврастенію і схильність до розриву серця.

Нирки, під впливом алкоголю, хоча б тільки пива, заростають товщем, а також спричинюють до пухнення ніг, до водяної пухлини, і, скоріше чи пізніше, доводять до смерти.

Печінка під впливом алкоголю неприродно побільшується й заростає товщем. Алкоголем затроєної крові, — що її печінка перебрала від шлунка, — не сила їй перечистити, й таку, затроєну, передає до серця. До того долучується й т.зв. скорчення печінки, а це вже майже невилікувальна недуга. Так хвора печінка дуже часто спричинює водяну пухлину.

Др. Бертол твердить, що ті, що частіше вживають алкоголь, багато терплять на акутні і хронічні катари шлунка, сполучені з поширенням шлунка. В шлунку, як ствердили і лікарі Бомон, Матеї та Штриммель, алкоголь розпускає шлунковий сік, конечно потрібний до травлення, плівка грубіє, твердне й перестає виділювати шлунковий сік і через це здібність шлунка травити обнижується, а то й зовсім занепадає. По-

жива в більшій частині залягає в шлунку нестравлена і кvasніє та кисне. Тоді зникає апетит, організм стається нездібним використати належно поживу й так доходить до дуже прикрого й довготривалого катару шлунка й кишок.

Др. Бунг, професор у Базилеї, каже, що як у тверезих родин 8.7% дітей буває туберкулічних, то в родинах, де вживають алкоголь, діти з недугами легенів доходять до 16.4-21.7%.

Найстрашніше знищення викликає алкоголь у мозку, в цьому найделікатнішому й найважливішому органі людського тіла. В ньому сходяться нерви з усіх кінців нашого тіла, тому мозком відчуваємо радість і біль, він править цілим тілом і від нього залежне все наше духове життя. Як до мозку доходить алкоголь, то нерви розпружуються, обезсилюються, а від того безсилим стає ціле тіло. Мозкові оболони нераз взаємно переростаються, або розростаються, чим спричинюють мозкові забурення, а то й шал. Тоненькі жилки в мозку легко тріскають і спричинюють кровотечу, або стають схильними до вапнення і до зціпнення крові. В наслідок алкоголю у мозку люди стаються надмірно "чутливими," втомленими, неврастеніками й часто стають схильними до епілепсії й божевілля.

Наступні розділи покажуть нам іще яскравіше жахливий вплив алкоголю на мозок, але й тут наведені дані вже достаточо обвинувачують нас у легкодушному скорочуванні нашого маєтку на землі — нашого здоров'я. Чи й найприємніша чарка варта аж такої дорогої ціни?

Числа — аж кричать

Великі шкоди, що їх спричинює алкоголь людському організмові, але ці шкоди — це ще не все лихо. Як приглянемося статистикам різних країв, то числа тих статистик аж кричать про вбивчий вплив алкоголю не тільки на тілесне й душевне здоров'я людини, але і на християнську й суспільну мораль та й, взагалі, на все людське життя.

Ось, проф. Стокард у ЗДА із дослідів над звірятами доказує, що алкоголь спричинює неплідність. Він твердив, що в наслідок алкоголю 22% породів є мертвих, 39% плодів гине з ослаблення, а решта плодів родиться недоростком.

Кожний лікар потвердить, що найшвидше занедужують на сухоти, на запалення легенів і менше бувають відпорні на тиф, на холеру, як також тяжко переносять операції, саме ті люди, що часто вживають алкоголь.

Проф. Зайце каже, що при епідемії холери в Мюнхені, 1874 р., саме

п'яниці найскоріше й найтяжче занедужували, і майже на половину більше вмирало з-поміж них, ніж із-поміж тверезих.

Проф. Лайтинен у Фінляндії обсервував 5845 родин і каже, що в тверезих родинах смертність сягала 13.5%, в родинах, що мірно вживали алкоголю, смертність сягала до 23%, а в пияцьких аж 32%. То й не диво, що, напр., в Англії обезпечальні на життя багато вищих оплат вимагають від тих, хто вживають алкоголь, ніж від абстинентів. Абстинентам дають окрему знижку. Убезпечене товариство "Юнайтед Кингдом Темперанс енд Дженерал Провиденс Асосієйшен" взагалі не приймає до обезпечення людей, що пють алкогольні напитки, а абстинентам дає обезпечення за дуже низькі премії.

З уживанням алкоголю рівнож обнижується й здібність молоді до військової служби, що є великою шкодою для держави. На це звернула увагу Швеція й зачала радикальну боротьбу проти алкоголю. Наслідок був такий, що як в 1841-1850 рр. при військовій бранці бувало там 34% нездатніх до військової служби, то в 1890 р. цей відсоток зменшився до 20%. В Америці недавно писали часописи, що в цій, такій прогресивній державі є небувалий досі відсоток юнаків нездібних до військової служ-

би, і це саме в той час, коли Америка, як і весь західний світ християнської культури опинилися в обличчі смертельної загрози з сторони азійського кровожадного комунізму. Та й нема чого дивуватись, бо молодь тут більше п'є, ніж середня і старша генерація разом. Діти таких молодих алкоголіків не можуть бути нічим іншим, як тільки каліками.

Лікарі в Бельгії ствердили, що в самому місті Брюсель на 100 людей, що вмирають у лічницях, 80 — це жертви алкоголю.

Світова статистика показує, що на 70% тяжких поранень на тілі й 80% усіх неморальних учинків діється під впливом і в наслідок уживання алкоголю; як також стверджено, що половина мешканців лічниць і домів старців — це нещасні вихованки алкоголю.

Статистика виготовлена в Німеччині між двома світовими війнами виказує, що Німці випивали річно понад 8 мільонів літрів горілки, 4 мільярди літрів вина й 7 мільярдів літрів пива, на загальну суму 4 мільярди марок. У наслідок такого рекордового пиття алкоголю в Німеччині бувало річно 1,600 самогубств, а 30,000 жертв попадало в “пияцький шал” (“деліріум тременс”). Лікарі ствердили, що кожен третій божевільний — завдячує свою хворобу алкого-

левi. Лише в 1918-1925 рр. в самих тiльки пруських лiчницях i домах божевiльних лiковано 39,826 умово хворих жертв алкоголю i стверджено, що протягом 30 рокiв число алкоголикiв зросло там почвiрно.

Так само у Францiї, 48% умово хворих — це жертви алкоголю.

В Англiї й Валiї, як ствердив професор психiятрiї Едгар , на кожних 100 умово хворих — 40 осiб завдячує своє нещастя вживанню алкоголю. В Iрляндiї, як писав свого часу Мекниш, також майже половина божевiльних — це жертви алкоголю.

Статистика умово хворих Швайцарiї дуже вимовними цифрами виказує незаперечний шкiдливий вплив алкоголю на мозок. На 6,470 випадкiв умових недуг яко стверджену причину занедужання наведено: перепрацювання в 323 випадках; грошеві й родинні турботи в 188 випадках; перестрах i журба в 503 випадках; iншi причини в 333 випадках; а вживання алкоголю в 2,123 випадках.

В Злучених Державах Америки нараховують пiд цю пору 65 мiльонiв людей, що пють алкоголь, але й самi дослiдники цiєї статистики заявляють, що цi данi зовсiм не є повнi. Мiж тими 65 мiльонами нараховують 4,500.000 правдивих алкоголикiв, а крiм того, ще й 750.000 налогових

п'яниць. Отже, не диво, бо в тій самій Америці є аж 9 мільйонів божевільних.

Коли так поширений алкоголізм в Америці й по всьому світі, тоді не дивно й те, що тільки злочинів і нещасть діється всюди. За останніх 47 років лише в автомобілевих катастрофах у самій тільки Америці згинуло 910.060 людей. В 1951 р. зареєстровано в ЗДА 6 мільйонів людей у тюрмах, а в тому небувалий досі високий відсоток молодих злочинців-підростків. Отже, того року кожен 23-ій Американець сидів у тюрмі. В ЗДА кожних 40 хвилин стається одно вбивство, щоденно 60 самогубств і кожних 22 секунди якийсь більший злочин. Статистика Англії виказує, що в наслідок алкоголю річно буває там 50.000 убійств.

Нажаль, не маємо під рукою даних, кільки гроша пропивається в Америці, але маємо виказ за 1924 рік, в якому зазначено, що за один тільки рік 1924 мешканці Америки, тільки як податок за алкоголь, заплатили державі 140 мільйонів доларів. Самстейт Нью Йорк заплатив 14 і пів мільйона, а ще більше заплативстейт Огайо, бо аж 56 мільйонів. На грішне й гуляще життя видають багаті й бідні 12 мільярдів доларів на рік, отже, 22.800 доларів на кожну хвилину. Як же додамо й те, що Юліян Алько, відомий знавець американського кри-

мінального права й тюремщини, каже, що в ЗДА на утримання тюрем, в'язнів, поліції, суддів, судових процесів видають річно 15 біліонів доларів, то будемо мати хоч приблизний образ застрашаючої злочинности алькоголю і його наслідків та впливу. Кільки шкіл, сиротинців, лічниць, домів для старців ітд. можна б вибудувати за ті міліони й біліони? А ті високі суми йдуть на добровільне вбивство народу.

Ці числа й цифри є аж надто страшні, щоб хтось міг ще сумніватися про шкідливість алькоголю і оправдувати його вживання. А все ж, підломане здоровля одиниць, припущені здібності, позбавлення людської гідности і свідомости, міліони каліцтв, злочинів, лічниць і тюрми — це ще не вся кара алькоголю.

Дегенерація, що потрясає

П'янство, відмінно від усіх інших людських пороків і гріхів, підступно, поступенно, але й певно вбиває не тільки одиниці, що йому віддаються, а вбиває й зародки здоровля, сили і щастя навіть далеких грядучих поколінь і цілого народу.

Вже в старовині філософ Діоген, стрівши на вулиці хлопця ідіота, розжалився над ним і над його нещастям, та й сказав до нього: "Подякуй сину, твому батькові за це, що спло-

див тебе в п'янстві." Бо справді, діти п'яків і тих, що часто вживають алкоголь; діти, що їм батьки в п'яному чи в підпитому стані дають життя, стаються нещасними на ціле життя й можуть мати правдивий і зовсім оправданий жаль до своїх батьків.

Ось, напр., проф. Бецоля в Швейцарії студював 8196 дітей, що були нерозвинені умово, або зовсім ідіоти. Він ствердив, що більшість із них народилась 9-го, 10-го місяця після винобрання, або після т.зв. запустів.

Др. Швайггофер, директор одного дому божевільних у Німеччині, на тисячах випадків переконався, що котрі родини більше п'ють, в них є більше породів, більша смертність народжених дітей, більше божевільних і більше злочинців. Він, між іншими, наводить випадок, що молодий п'як одружився з донькою п'яка. В чотирьох поколіннях ця пара мала 23 потомків. Із тих 23 дітей було 20 п'яків, ідіотів, сухітників і нервово хворих, а тільки троє дітей було сяк-так здорових.

Проф. Дем у Швейцарії 12 років студював долю дітей із 10 родин п'яцьких і 10 родин тверезих. Обі ті групи родин мали менш-більш однакове число дітей, разом около 60. Але, як цей професор переконався, в п'яцьких родинх досить скоро після

народження вмерло 44% дітей, 10 і пів % було ідіотів, 8.7% епілептиків, 8.7% хворі на інші недуги, а тільки 17% дітей із тих пияцьких родин було здорових. А в тверезих родинах було 82% нормальних і здорових дітей, а смертність по породі виносила всього 8%.

Славний педагог проф. Ферстер у своїй книжці п.н. "Як жити" наводить ось який випадок: Один лікар, проф. Пельман у Берні, ствердив шкідливі наслідки алкоголю в знаній йому родині. Едита Інкль була ноторичною пиячкою. Вмерла 1800 р. у 40-ому році життя. Її потомство по довгих роках (від подружжя аж до 1896 р.) зросло до 849 осіб. Між ними, як це урядово стверджено, було 106 незаконних дітей, 142 жебраків, 64 жило в притулках для бідних, 181 жінок були проститутками, за різні злочини було засуджено 76 осіб, а 7 було засуджено за вбивства. Удержання тих дітей у лічницях, захистах і тюрмах, як обрахував Др. Пельман, коштувало державу більше, ніж 5 мільйонів марок.

Дослідники в тих справах, яко на певне вказують, що як котрогось року є більший урожай вина, то по 7-ох роках у тій околиці певно покажеться в школі новий річник тупих дітей. "Якщо п'янство далі так практикуватиметься в родинах, — пише

проф. Легрен, — то в кожній новій генерації появлятимуться тяжчі форми упадку, тяжчі душевні недуги, так, що в 3-4-ому поколінні родина вигине.”

Один професор університету в Бонн перед останньою світовою війною написав таке: “В Німеччині маємо 170.000 ідіотів. Із-поміж них повних 100.000 ідуть на рахунок алкоголю і пянства їхніх батьків. Маємо 80.000 епілептиків, лікованих у лічницях. Але стверджено, що 60.000 з них — це нещасні жертви пянства їхніх батьків. Нараховуємо около 400.000 алкоголіків у Німеччині. В наслідок їхнього пянства 300.000 жінок і 1 мільон дітей живе в нужді.”

Лікарі ствердили, що діти п'яного батька із здоровою і тверезою жінкою по більшій частині бувають тупі й ідіоти. Як же та сама жінка вийде опісля заміж за тверезого чоловіка, то нові діти має вже зовсім нормальні і здорові.

В 1925 р. до віденського інституту для божевільних було прийнято 2380 умово хворих. Після солідної перевірки стверджено, що вище 30% з тих нових пацієнтів — це жертви пянства своїх батьків, або свого власного. В 1926 р. до того самого інституту прийнято 2356 умово хворих і показалось, що 41% з-поміж них — це жертви алкоголю.

Отак виглядає нещасне людське життя на землі в світлі статистик про страшний і нищівний вплив алкоголю на грядучі покоління родин і на майбутність нашого українського народу.

Думаємо, що після всього тут наведеного хіба вже ніхто не потребує інших доказів, щоб переконатися, що алкоголь є страшним ворогом так здоровля одиниці, як і цілого народу, що алкоголь є пекельним випаром, що до брудних низин знижує найвищі думки й ідеали, що алкоголь є прискішеним фізичним і моральним вимиранням родин і народів. Не треба вже більше доказів на це.

Одного тільки треба.

Треба увійти до себе, і перед Богом та перед своїм сумлінням роздумати і до кінця послідовно передумати ці правди. Якщо правдиво любимо себе, себе живих, щасливих і здорових, то мусимо перестати з дотеперішнім уживанням цієї алкогольної отруї. Якщо любимо наших діточок, що їх маємо чи будемо їх мати, що не хочемо зробити їх каліками, ідіотами, жебраками, вічними мешканцями лічниць, санаторій, домів божевільних чи може й тюрем, якщо не хочемо, щоб на нас і наше сумління падали їхні сльози, жалі і проклони, то просто з любови до нашого потомства, до того продовження нашого

“Я” на землі, мусимо зуміти стриматися від убивання світлого майбутнього наших дітей легкодушним і грішним уживанням алкоголю. Якщо справді любимо наш так тяжко битий долею український нарід і щиро бажаємо йому світлої і великої майбутності, то спробуймо стати одностайно й організовано та жертвенно не тільки проти його зовнішніх ворогів і окупантів, але й проти цього найпідлеснішого ворога розквіту, сили і щастя українського народу — проти алкоголю.

Того вимагає Бог і сумління та почуття відповідальности за обов'язок супроти нашого потомства та нашого народу.

Пересторога Божої Правди

Повищі рядки й розділи вказали нам на небезпеку алкоголю з природного й чисто тільки людського погляду. Але ж ми не тільки люди, обдарені розумом і свобідною волею. Ми і християни, царські діти великого Бога, призначені до чогось вищого і кращого, ніж усе, що є на землі. Наша душа, цей живий образ живого і трисвятого Бога, — гомоном безсмертя гомонить. Серце, це чудове й ніжне серце, здібне відчувати найкращі радості, — чогось вищого й ідеальнішого бажає. І найбільші розкоші земні — замалі й занизькі для

нього. Всією істотою нашою ми рвемось до радості і щастя, що ніколи не вичерпається й ніколи не скінчиться. Його можемо досягнути тільки у вічності, тільки в небі, в Бозі. Там найчистіша радість, найдосконаліше щастя, найповніша розкіш.

Але, щоб зберегти свою людську гідність дітей Божих; щоб досягнути вроджену нам безсмертність і щастя, якого так шукаємо; щоб дійти до Бога, що є повнотою всього найвищого щастя — до того треба нам духа самозречення й жертви.

“Коли хто хоче йти в слід за мною, — каже Божественний наш Спаситель, — нехай відречеться себе, візьме хрест свій і йде за мною” (Мт. 16, 24). Ідеологія Христа і Його Царства, це ідеологія хреста й самовідречення. “Ті, що Христові, розпили своє тіло, з страстьми й похотями” — каже св. Павло (Гал. 5, 24). Хто не розпинає свого тіла, т. є. хто не стримує злих схильностей свого тіла, а служить їм і догоджує, той не може мати надії на вічне життя та й не може бути правдивим християнином і дитиною Божою.

“Не обманюйте себе, — кличе св. Павло, — ...ні блудники... ні п'яниці... царства Божого не наслідять” (1 Кор. 6, 10).

Вже в Старому Завіті Дух Святий через вибранців Божих перестерігав

людей перед п'янством і пригадував причини, які замикають брами царства небесного перед тими, що залюбки впиваються. “Не приглядайся виніві, як у келиху грає, як гарно світиться й легко осідає. Бо опісля воно вкусить, як гадюка, мов гаспид-василиск отрути впустить. Очима будеш ти на чужих жінок дивитись і серце в тебе переверотне промовить” (Пр. Соломона, 23, 31-33). “Вино — річ розпусна, а напитки — це буйність. Хто в них кохається, той безумний” (Пр. Сол. 20, 1). А на іншому місці говорить Дух Святий: “Не запрошуй пити тих, що люблять вино, бо воно багатьох уже погубило... Вино спричинює сварню, гнів, і багато зіпсуття... воно є гіркістю душі” (Сирах, 31, 30-39).

Виховані на Святому Письмі й перейняті правдами Божими святі Божі угодники ще в більше приступній і зрозумілій мові показують нам на згубні для душі і для вічності наслідки вживання напоїв. Ось, св. Августин так вичислює шкоди і гріхи, що родяться з п'янства: “П'янство є матір'ю всіх гріхів, коренем проступків і початком усіх злочинів. Воно до руїни доводить чистоту, позбавляє доброго імені, псує обичаї, скорочує життя й убиває душу.” “Де знаходиться п'янство, — каже св. Іван Золотоустий, — туди зараз приходить

сатана, щоб звести людей до всіх пороків, що й удається йому дуже легко.” А св. Єронім додає: “Я ніколи не повірю, що п'яниця потрапить бути чистим. Бо, як олива розпалює вогонь, так вино побуджує похоть.”

Вино і взагалі п'янство доводить до брудних бесід, до гніву, пімсти, до проклонів і бійки, воно відводить від молитви і Служби Божої в неділю, воно пекло вносить до хати й витискує сльози матерям, дружинам і дітям, воно розпалює тілесну зв'язку жадобу розкошей, чим спричинює розвал подружжя, нечисті вчинки й увесь моральний упадок. Є це гріхи, що брудною, нечистою й огидною роблять душу в очах Бога. Тому наминає св. євангелист Іван, щоб ми вважали на себе та на свою душу, щоб не занечищували нашої душі гріхами, бо “ніщо нечисте не ввійде до нього (до неба), ані хто робить гидоту та лож, а тільки ті, що записані в книзі Агнця” (Апок. 21, 27).

На закінчення

Закінчимо цю книжечку повчальною легендою.

Один молодець у великій своїй розпачі кликав диявола на поміч у тяжкому своєму положенні. Диявол відразу з'явився і хлопець просив його дати йому щастя й радости в житті.

— Я дам тобі все, чого тільки за-

хочеш від мене, але перше мусиш виконати три речі, що я жадатиму їх від тебе. Перше, це те, що ти мусиш убити твого батька.

— Я? Я щоб убив мого батька? Ні, ні, ніколи, радше вмру, а того не зроблю.

— Ну, тоді убий і обрабуй твого брата, — казав диявол.

— О, і це ні. Ми ж обоє дуже любимося й я не зробив би йому кривди за ніякі скарби світу.

— Ну, якщо ти такий упертий, то випий хоч цю пляшечку горілки.

— Це вже можу зробити, — відповів хлопець, — горілка ж нічого страшного.

Випив хлопець пляшку доброї горілки, і впився. Приголомшений алькоголем, увійшов до дому свого брата, розсварився з ним, убив його й ревів із люті на вид братової крові. Надійшов батько й коли побачив, що цей викрадає дорогоцінності вбитого, з криком і бійкою пустився до сина. П'яний син витягнув ножа й заколов рідного батька.

А диявол із боку приглядався і сміявся в кулак. Те, чого не хотів хлопець зробити по тверезому, зробив по п'яному, а бажання злого духа таки виконав.

Бо п'яниця є рабом, нещасним рабом диявола й його пекельного винаходу — алькоголю.

ДОРОГІ ЧИТАЧІ! Наближаємось до кінця третього року, як стали ми видавати книжечки "Слова Доброго Пастиря." Багато з Вас склало пожертви — і щедрі! — на видавання цих книжечок, багато впустили свої передплати. Але, нажаль, є й такі, що за останні два роки й передплати не запустили. Тому, закликаємо до цих довжників: запустіть Вашу залежність, зложіть і нову передплату на наступний рік у сумі всього \$1.50.

*

КОЛЯДУЄМО і ЩЕДРУЄМО, як — щорічно — у нашому рідному краю! Усі наші коляди і щедрівки, ще й на нотах, заходом О.О. Василян у Канаді вийшли окремою книжкою. Такий добрий і спосібний збірник коляд повинен бути в кожній українській родині. Сторінок 168, ціна всього \$1.50.

*

КАЛЕНДАР-АЛЬМАНАХ О.О. Василян уже в розпродажі. В ньому багато статей, оповідань, поезій, гумору, загадок, приповідок і адресар. Ціна \$1.00. Хто бере п'ять примірників — має один задармо. Не зволікати з замовленням, бо наклад обмежений! Замовляти в нас.

ДОСІ ПОЯВИЛИСЬ ОСЬ ТАКІ КНИЖЕЧКИ:

Рік 1950:

М. Островерха: Святий Рік 1950

о. В. Гавліч ЧСВВ: Церква—мій скарб

о. В. Ваврик ЧСВВ: Комунізм і релігія

д-р Гр. Лужницький: Забороло Христової
Правди

о. Т. Е. ЧСВВ: Цариця Вервиці

о. І. Назарко ЧСВВ: За душу молоді

о. М. Войнар ЧСВВ: Василяни в українському народі

о. В. Ковалик ЧСВВ: Защо мене беш?

о. С. Сабол ЧСВВ: Чи Бог дбає за нас?

Ціна 15 центів

о. І. Назарко ЧСВВ: Посів крові
М. Островерха: Пастир миру і любови

Рік 1951:

о. С. Сабол ЧСВВ: Релігія і мужі науки
о. Т. Дурбак: Поглянь на світ—побачиш Бога
о. С. Сабол ЧСВВ: Мир і війна та Ватикан
о. М. Войнар ЧСВВ: За святість подружжя
о. Ю. Катрій ЧСВВ: Через Марію до Ісуса
о. М. Станканинець ЧСВВ: Велика обітниця Серця Христового
д-р М. Тимків: Робітниче питання і Католицька Церква
о. М. Соловій ЧСВВ: Жертва Служби Божої
о. С. Сабол ЧСВВ: Р о з в о д и
о. С. Сабол ЧСВВ: Душі з чистилища

Рік 1952:

о. М. Соловій ЧСВВ: Щоб усі були одно
д-р Василь Ленчик: Рим і Україна
о. А. В., ЧСВВ: Хресний шлях українського католицизму
о. Лев Тимків: Правда любов у подружжі
о. І. Магура ЧСВВ: Марія—наша Цариця
о. М. Войнар ЧСВВ: Що нас розеднує?
о. А. В., ЧСВВ: Большевицький церковний собор у Львові 1946 року
о. М. Ваврик ЧСВВ: Устрій Христової Церкви
о. В. Ваврик ЧСВВ: Де Петро, там Церква
о. С. Сабол ЧСВВ: Першенство Папи і Вселенські Собори.

Замовлення і передплату на "Слово Доброго Пастира" посилайте на адресу:

"Good Shepherd"

Basilian Fathers

709 Front St.

Hempstead, L. I., N. Y.

"Слово Доброго Пастира"

Видавництво О.О. Василян в ЗДА

**[PRINTED
IN U.S.A.]**